

REVISTA ORĂŞTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu să inapoișă. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele să plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăştie.

INSERTIUNILE:

Un sir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară 4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr. Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt să se trimită la adresa: „Minerva” institut tipografic în Orăştie (Szászváros).

Numai... „noroc”!

Cele ce li s-au întemplat Ungurilor în timpul cel din urmă, ar putea duce pe unii ori pe alții dinte oameni ce nu mult timp au să gândească asupra *taielor* cutărei și cutărei întemplieri, în spita de a crede, ca li s'a dat doară Ungurilor cuțitul și pânea în mâna, și biciul, ca ei să pocnească, ei să mână, ei să «împartă» în țara asta, cum lor le place, — nouă ne-ar remânea cel mult să punem pușca la picior și, plecându-ne, să intrăm aşezăți în mormântul ce ni deschide, că mai bine ne va fi...

An fi însă și slabii de ingeri și marginiți de tot, noi Români, dacă ușa am gând, fle și numai o clipă macar!

Impăratul Germaniei i-a proslăvit pe Unguri, că însiși Nemților celor mândri de neamul lor mare, li-a roșit obrazul că Domnitorul unei națiuni așa puternice, să pogoașă la lingurișiri așa din caleasără la adresa unei națiuni de 6—7 milioane.

Ear' săptămâna asta M. S. Impăratul nostru le-a făcut și El o cinste înaltă: a lăsat ca pe cheltuială Lui proprie, să se ridice în Budapesta vre-o 10 statue (chipuri cioplite) de ale bărbaților cari în istoria poporului maghiar s-au arătat mari, fie în răsboie, fie în știință ori în arte. Asta a căzut ca un nou coș de flori aruncat din înălțimea tronului peste capetele poporului maghiar. Si Ungurii sunt de nou beți de fericire! Ai crede că ei sunt vițelul de aur căruia au ajuns să se închine toți cei din jurul lor...

Si totuși nu e tocmai așa de aurit soarele pentru ei, precum pare la întâia vedere. Privind la spatele acestor întemplieri, vezi îndată cum stau pitite *îndemnurile*, sau mai drept spus *sila*, care face și pe unul și pe altul să îi ridice puțin pe Unguri, să-i îndemne să se tie bine în picioare, ca să poată

slugi ca *proptă*, dar' numai ca *proptă*, gardurilor ori zidurilor mari de a căror adăpost au lipsă cei ce-i măgușesc, ziduri în jurul cărorbat însă vînturi dușmane grele, și contra căroră e binevenită căte-o *proptă*, căte-un pociump, fie chiar și — nația maghiară... Si-apoi când vrei să te slugărești de cineva, îl plătești bucuros cu *vorbe* bune, mai ales știind că el, în schimb, o să ţi-le plătească cu *slujbe* bune și *scumpe*!

Da! Pe Impăratul nemțesc, ori-cât s'ar crede de tare, l'au cam luat răcorile de alianță dintre Franța și Rusia; și simte amândouă coastele cam la strîmtuire...

Ea' între astfel de impregiurări

are lipsă de sprințul statelor cu care

al său stat e aliat (întovărășit). In lă-

untrul unuia din aceste state însă, să

află și Ungaria. Despre Unguri e apoi

știut, că au pe Nemți la inimă așa de dragi

că... le-ar scoate ochii de «dragii», pe

când pentru *Francezi*, de pildă, să în-

suflețesc și Ungurii din toată inima, ca

și cum și ei ar fi de aceeași gintă, de

același sânge cu dinșii! Să fii acum

întovărășit (aliat) cu o astfel de nație,

care pe tine te are în stomach ca pe

un ariciu, ear' pe dușmanul tău de

moarte îl poartă în inimă, — e la toată

întemplarea cam prost lucru, și puțin

dătător de liniști. Cine îmi stă mie bun,

să va întreba Neamțul, că înt'o zi de

primejdie, «aliatul» meu nu mă va în-

china când mi-a fi lumea mai dragă?!

Trebue să facă dară la ceva, doar' ii scoatem

ariciul din stomach și i-l băgăm la

inimă. Haid' dară la el acasă, să-l

plătim cu... vorbe dulci. Fudul cum e,

ca un Tigan, să-i spunem numai laude

ce nici el să nu le credă decum noi,

și să vezi c'a fi bine.

Si bine a fost. Ungurii sunt beți

ca peștii de măslig, ura lor față de

„hunczut Német” să stămpărat de-odată,

și vor face bucuros slujba de *proptă*,

ce li-să cere!

M. S. Impăratul nostru încă are zile grele în Austria Sa. Acolo e o ceartă, nu ceartă, ci *luptă*, între popoare, că nu e peste putință ca această luptă, azi partămetără, să ducă, ca mâne, la o zguduire fioroasă a terii, la o învelire a ei în flacări chiar, fiacări din cari să iasă mai bine limpezit aurul din zgură! In ajun de astfel de întemplieri e bine să-ți asiguri ici, ori colo, un adăpost, un scaun de sedere... Si fiindcă dincoace de Laita, e mai «pace» în țara, le face Ungurilor oare-cari hatăruri, cari pot fi bune cândva le ceva...

Atât.

Judecând dar' rece, va întrevedea orice om cu minte, că ceea-ce li-să face ați Ungurilor, să facă fiindcă impregiurările sunt de așa, că... e lipsă și de ei. Nu dar' din *dragoste* adevărată pentru ei le fac, cei-ce le fac, azi zile dulci, ci așa cerând anumite socoteli reci, matematice, din politica mare.

Dar' însuși faptul că au unii și alții lipsă de ei, arată că Ungurii ați au, e drept, — *noroc*. Mai mult noroc ca minte.

Cine nu știe însă și aceea, că *norocul ați e la mine, mâne la tine?* Si tot cel-ce numai pe «noroc» să razimă, pe umbre să razimă!

Era o vreme când «norocul» Ungurilor era prost de tot, părea că-i curat Sécuui! Nainte de 1877 Bismark, tot Neamț, iscodise vorba că: „Maghiarii sunt pionirii culturii în Orient!..” și se visa de o înriurire a lor până la Marea-Neagră... așa dar' își intindea, mă rog «norocul» lor aripile dela Tisa până la Marea-Neagră!. Treceau peste trupul poporului român ca și cum nici n-ar fi deloc-deloc! Da' veni anul 1877 și scoase la iveală că sub aripa subțirică a norocului unguresc, trăește doar' un popor, mic la arătare, dar care în răsboie cumpănește căt unul de zeci de ori mai mare!.. Si deteră «diplomații» între

parte aripa supțirică a norocului unguresc, și-și încrețiră spâncenele și să uită bine, și văzură că rea vedenie era aceea cu aripa ungurească până la Marea-Neagră, și-și schimbara iute părere! Si multă vreme e de atunci, și «norocul» unguresc nu și-a mai întins înt'acolo aripa, că a crescut cel românesc și să-ă întărit ca un brad frumos, și povestea despre „Ungurii pioniri ai culturii în Orient“ s-a uitat de tot! Căci să văzu, că cel-ce vrea să fie stăpân pe Răsăritul Europei, la Marea-Neagră și gurile Dunării, pe Români numai, poate să se razime! Si multă vreme au rămas Ungurii întunecați. Acum ear' li să ievête nițel «noroc». Dar' ca toate «norocurile», trecător e și acesta, și tocmai noi, popoarele nemaghiare din Ungaria, avem chemarea a dovedi lumii celei cu socoteli la masa verde, ca și de astă-dată cele sociale face legându-și norocul de norocul Ungurilor singuri, când e vorba de țara asta!

Ungaria, scrie însăși o foaie maghiară, numai întrătăta e prețioasă ca aliată, ca razim, unui ori altui stat, întrucât acela nădăduște că aici în lăuntru ea stă bine, că e sigură de pacea și linistea sa de acasă, cum e sigură o țară națională ca de pildă Francia, România, Italia, etc. De'ndată ce noi vom dovedi de nou și de nou celor ce ti caută alianță, că această credință deșartă le este, pentru că Ungurii, în urma nedreptățirii noastre a atâtă popoare nemaghiare, nu au pace nici aici acasă, — prețul lor să reduce foarte curând eărăși la nimic, norocul lor își ia iar zborul spre hăul întuneceturui!

Nu cadă dar' nimeni dintre frații nostri români în țara desnădăduirii!

Cu vorbe frumoase sunt îmbătați ați Ungurii, dar' pe temeieri de nisip își zidesc palatele nădejdilor lor, cei-ce prea așteaptă mult dela dinșii!

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Trec luni...

Trec luni și nu mai știu nimic
De-al lumii mers,
Și luni trec până mai injgeb
Azi căte-un vers.

Un semn, că încă n'am murit,
Și-nținel
Disgustul sufletului meu
Îl vîrs în el.

Când li-ți ceti, se ocărți
Răsunător
În gândul vost senin și drept
Pe-un trădător!

Elena din Ardeal,

Ursitorile.

Au fost odată doi frați, unul din ei era bogat — bogat, de nu mai știa ce să facă cu atită avere și belșug ce-i dăduse Dumnezeu, iar cel-alalt gol ca smiceaua, n'avea să ardă taciuni în vatră de sărac ce era.

Într-o zi fratele cel scăpată văzând că el muncește ca un cal de dimineață până seara, și la urma urmei tot el era care nu putea agonisi nimic după urma lucrului, și vedea de-a binele, că frate-său sta numai în chefuri și petreceri; că îi zilica de mare prietenii din casă de la el nu'l mai slăbeau, și slavă Domnului, lui încă'i se găsea căte ceva băbine și încă mult, — bietu om, ce să plănuști, ce să chibzui, și luă săcurea pe umăr și plecă în lume, să-și caute norocul. Merse el

prin cămpii
prin pustii
zi de vară
până'n seară

până când dete Dumnezeu de întâlni în cale'i un biet de om, galben, sfrijit, prăpădit de vai de mama lui, dar' nu'i stăteau picioarele la un loc de vrednic ce era. Umbla ca o sfărlează, de colo până colo, ba pe la herghelia cu cai, ba la cirezi cu vaci cu boi, la turme cu oi: drept să spui nu te mai săturai privind cu ochii la așa bogătie ce era acolo.

Vreme bună, om al lui Dumnezeu, zise bietul creștin minunat de atâtă sumedenie de vite.

Mulțumim dumitale. Dar' ce vînt a bătut de te-a adus tocmai pe aicea?

Eacă și pe mine păcatele părinților cele multe; am plecat și eu de-a rasna în lume să dău peste noroc să-l omor, că de mine nu-și mai aduce aminte. Eu vîd că unii stau și le vin toate pe de-a gata, pe când eu muncesc de mă trece o mie de nădușeli și nu mă folosesc cu nimic. Da ale cui sunt atâtea multime de vite, ori ale dumitale? Întrarebă el mirat.

— Nu, sunt ale lui frate-tău.

— Cum, apoi el de unde și până unde cu turmele pe aicea?

— Bine, eu sunt norocul lui.

— Apoi dacă e așa, poți să stii și al meu pe unde să află rătăcit?

— Eu îl știu, dar' să nu-i faci vreun rău, că el nu strică nimic; dacă ai fi fost așa ursit să pati, pe semne te-ai născut în un ceas rău. Si nu'i spuse drumu până când nu se jură că nu'i va face nimic norocului lui.

El își luă ziua bună și porni după spusa norocului frate-său. Merse

cale lungă
abia săjungă,

până când întâlni o nămlă de om cătoate zile care, cum dormea așa dormea, întins la umbra unui copac, pe semne că se amintește de atâtă somn, că și sărbăreau muștele pe la gură și el sforăea dus, par că nu s'ar fi odichnit de când măsa l'a fucut.

Cum îl văzu și dete în gând că astă trebuia să fie norocul, că prea odichnit arăta a fi. Il mișcă nițel ca să-l deședte, dar' ce să mai simtă atâtă dihai de om; dacă văzu și văzu, începu să-l slăbește colea românește, dar' el se întorsese pe partea cealaltă de să așeza mai bine. În sfîrșit eu chiu cu vai dete Dumnezeu de se sculă.

— Măi creștine, uite am venit să te rog și eu să-și mai aduci aminte de mine, văd că prea m'ăi oropsit de tot. Norocul lui frate-meu muncește de dimineață până seara, și văd și eu să-mi slujești mie bărem pe sfert căt el.

— Dar' ieu ce stric dacă ai fost ursit așa, du-te și tu de te plângere la ursitori.

— Încătrău să apuc ca să dau de ele? Uite: drumu astă tine'l până la capăt, când dai de o curte mare cu niște case în fund; înlăuntru sună trei femei, ce or face ele, fă și tu, dar' fără să vorbești, fără să zici ceva.

Îl dete rămas bun și plecă mai departe.

Vor fi treziti și uni și alții din visurile lor cele asemenea lucitoarelor băsici de săpun.

Ce zic alții?

Părările oamenilor neatârnători conglăsesc în ce privește purtarea Imperatului german față de Unguri, și anume în înțelesul ce-l arătarăm în articoul de mai sus. Unele toți cu trecere, dar' neatârnătoare de nici un guvern, să pun și cumpănesc chiar și prețul «alianței» noastre cu Germania, și o spun verde, că mai mare lipsă are Germania de pretinia împăratiei noastre, ca noi de a ei, și asta e cheia înțelegerii de ce ne prețuște așa de mult «pretinia»...

Foile sășești dela noi, cea din Bistrița și din Brașov, a Sașilor naționali (verzi), îl criticează cum să cade pe Imperatul nemțesc pentru vorbirea și purtarea dela Pesta, în care și-a uitat de toți și de toate, și de frați și de nepoți, și numai Unguri vedeal

Foile cche din Bohemia, arată că Imperatul și în scurta vorbire ce-a ținut, a făcut atâtea greșeli istorice, că nu prea poate fi mândru de ele! A scos de pildă, pe Zrinyi la iveala ca model de Maghiar, la auzul numelui căruia, bate mai tare ori-ce inimă de German tiner! — și Zrinyi a fost... Croat!; a lăudat pe Unguri ca apăratori ai Crucii contra păgânilor, pe când să știe că ei luptau și ei contra Austriei alătura cu păgânii, și că Austria apăra crucea, etc. etc.

Foile din România înțeleg și ele lucrul tot așa de corect. «Drapelul», de pildă, una din cele mai serioase foi bucureștene, îi ia în bătaie de joc pe Unguri pentru fudulia copilărească ce i-a cuprins!

«Insuflețirea la care se dedau ungurii din prilegiul visitei Imperatului Wilhem la București are o parte de... ridicol! — zice »Drap.«

«Imperatul s'a imbrăcat în uniformă de honved, și-a sfîrșit vorbirea pe ungurești cu «Eljen a király», a făcut apologia cavaleriscului maghiar, — și bieții Unguri au lăsat lucrurile în serios și, închipuindu-și că Wilhem, dacă n'ar fi Imperat al Germaniei, ar primi să fie fișpan maghiar, și-au deschis punga și au cheltuit pe iluminații și pe pavozări cât nu era nevoie!

«Dacă ar fi avut ceva mai puțină naivitate ar fi priceput că Imperatul Wilhem caută din indemnizări politice să întrețină legături de pretinia cu toată lumea, chiar cu Franța, dar' mai ales cu statele triplei alianțe; ar fi priceput că nu pune în fond mai multă însemnatate pe uniforma de honved, ca pe cea de marină rus, pe care a imbrăcat-o când a vizitat Petersburgul; ar fi priceput că va uita pe «Eljen a király» cu aceeași ușorință, ca pe «Boje țara brani», (Doamne apără pe Țarul) indată ce se va întoarce la Berlin.

Merse că merse până când dete Domnul de ajuns și acolo unde erau niște hudoade de case în fundu curței; intră înăuntru și întâlni trei femei jerpelite de vai de mama lor, și cari cum munceau așa munceau, pe capete, una mai decât alta, dar' toate fără spor. Se puse și el la lucru, când la prânz ce să mânânce? o cojitură de pâine și aia uscată, o muieră în apă și o mânca să toți patru.

De după prânz casa ca prin farmec să mai schimbă, era mai bună și femeile mai înțolite și nu munceau așa mult; la masă li se mai găsia ce-va bucate cum și noaptea în fine, ele se culcară, să culcă și el, dar' tot gândindu-se la minunăția astă.

Pe la miezul nopții, aude o huruită de să glăcina și temeliile cerului și pe scară niște pași repezi. Lui ii se tăcu inima purece, de frică.

— Cine-i? întrebă una din femei.

— Eu sunt Veste, se auzi un glas din afară. Am venit ca să vă înștiințez că la cutare ceas și în cutare parte s'au născut atâta și atâta copii.

— Bine; ăsta să trăiască cum trăiam noi azi de dimineață.

Nu trecu mult, un nou huruit și bocanituri la ușă. Tronci tronci!

Cine-i?

«Ungurii au luat politeță calculată drept «entuziasm sincer». Această mică greșală îi costă sute de mii de floreni mai mult decât trebuie. — »Proastă negustorie!«

Și așa mai departe. Natural că sunt și de acelea care iau tot lucru în serios și, după Imperat, trag clopotul cel mare la adresa Ungurilor, fie că atâta înțeleg, fie că așa li se cere (în schimbul plății ce o trag). Pentru noi valoare au părările celor neatârnători cari la lumina științei și a adevărului privesc tapetele. Nici baterea din picior a unui împărat, nu poate face să între în pămînt un popor, cu atât mai vîrtoș nu popoare mai multe, cari au conștiința de sine și vor să trăiască ca atari! Astfel de arătări pot fi cel mult valuri de apă, dar' —

Apa trece, petrite rămân!..

Voci maghiare.

Când Imperatul Wilhelm i-a ridicat pe Unguri în slavă de au amețit, am arătat că să a găsit totuși o voce maghiară care a întrebat: »Oare nu e numai nălucire că astfel de vorbe fărmecate răsună din castelul de Buda?...« Acum că M. S. Imperatul nostru le-a făcut poclonul cu statuile, »Budapesti Hirlap«, una dintre cele mai însemnate foi ungurești, să întrebă și el: Oare trăim noi într'adveř, ori intr'o lume de visuri? Dar' închide îndată ochii și — visează mai departe.

Un bărbat politic însemnat maghiar însă, vine și el, și, în formă de convorbire cu un ziarist, își arată părerea asupra amânduror întemplierilor, zicând:

»Greutatea lucrurilor, după părerea mea, nu zace în aceea că ce sunt aceste fapte surprinzătoare (chiar și lor le par „surprinzătoare“, adevărat de mirat, de necrezut!), că în aceea, că... ce va urma după ele? Acestea sunt lucruri interesante, foarte interesante! Dar' valoarea lor momentană le înghite, față cu valoarea ce vor avea-o faptele ce vor urma! Căci însamnă astă oare simple maghiari nouă, ori... trăsături de sach contra Austriei? Nu sunt oare acestea numai o pedepsire a opoziției neastămpărate și furioase de dincolo, ca să-și vina în ori? Căci dacă așa este, apoi pentru Ungaria tot lucru acesta nu prea mult preț poate să aibă! Pentru noi (Ungurii) numai așa ar avea preț, când ele ar însemna o mare schimbare de direcție politică! Dar' astă acum nici pe departe născoate judeca, numai faptele viitorului ar putea dovedi!..«

Ea! viitorul, precum să arată și încolo, afară de părejii glavelor maghiare, pare că va veni cu... ciubăr cu apă rece pentru acele glave!

— In cutare parte s'au născut atâta fete și atâta băieți.

— Viața ăstora să fie, cum o avurăm noi de după prânz.

— Să așa toată noaptea au stat numai de știri și ursuri și bietul om nu așipose de loc tot trăgând cu urechia.

A doua zi des de dimineață fură toti în picioare, și la muncă. Ca întâia zi a venirei lui, noaptea tot aceeași pățanie ca noaptea trecută.

Trecu așa trei zile de a rîndul până când îl întrebă, că ce vrea de la ele.

— Aș vrea și eu să știu de ce sunt așa stîns de noroc răspunsă el buimăcăit.

Ai văzut bine cum au fost ursuți unii, și cum alții, și fi fost născut în un ceas rău, dar' dacă vrei să-ți meargă mai bine apucă pe drumu ăsta și întâia fată ce-i întâlni-o în cale, ia-te după ea și stăruște să te însori, că norocul ei îți va sluji și te.

Așa și făcu bietu om și cum să însurătrebile începură să-ți meargă mai bine. Unde punea el mâna, punea Dumnezeu mila, și acum țin-te la pomeni ce mai făcea el la săraci, și dacă nu o fi murit, să băgați de seamă că mai trăiește.

(,F. int.)

Th. Delajiu.

„Asociațunea“ la Turdaș.

— Adunarea gen. a despărțimentului IX (Orăștie) —

Convocarea adunării generale să a facut prin ziarele noastre naționale, cari aproape toate au lăudat zelul cu care lucră acest despărțiment pentru înaintarea în cultură a poporului român.

Duminica trecută, ziua adunării, comitetul și un frumos număr de inteligenți din Orăștie, au plecat la orele $\frac{1}{2}$ 11 în mai multe trăsuri spre comuna vecină, Turdaș.

Intimpinarea comitetului

O plăcută surprindere îl aștepta pe comitet deja la eșirea din oraș. Pe când anul trecut la Cugir, comună mare și bogată în Români, între cari mulți inteligenți și mulți cărturari, — când comitetul a sosit acolo pe la orele 10, nu a găsit pe nimănii necum la marginea satului macar, dar' nici prin satul însuși, ci a trebuit să pribegiească prin apropierea bisericii, închise și ea, (când să știa că adunarea în biserică să va fițea) — pe atunci poporul nostru din Turdaș și Pricaz, cu inteligența lui, cu totul altfel a înțeles felul în care să cade să dea cinste acelor cari cu bune gânduri, cu facla luminii în mână, să ducă în mijlocul lor!

Deja la capătul orașului Orăștie, o ceată de 20 de călăreti, juni în haine de sărbătoare, sub conducerea învățătorului Vlad, aștepta plecarea comitetului. Înșirați doi căte doi înaintea trăsărei în care se află directorul despărțimentului, dl Dr. I. Mihu, înaintau veseli spre comună.

Ajunsă în comună, înaintea bisericii gr.-cat. aștepta multimea de popor în frunte cu preotii și învățători din loc și din Pricaz și dl notar. Insuflețite strigăte de «trăiască» răsună la adresa comitetului și a oaspeților sosiți.

Dl Dr. Ioan Mihu a cinstit pe bravii călăreti cu suma de 10 fl.

Adunarea însăși.

După o mică pauză, publicul să adună în biserică, spre a începe adunarea. Biserica frumos împodobită cu verdeță, în scurt timp a fost îndesuită de popor din comuna Turdaș, Pricaz și cele vecine. Pe la orele $\frac{1}{2}$ 12 după ce s'a cântat «Impărate cereșc», directorul despărțimentului, dl Dr. Mihu, a deschis adunarea prin o vorbire scurtă, dar' cuprinzătoare de multe și frumoase invățări.

— Am venit — zice dl director într'altele — și în această frumoasă comună, spre a asenta și aici soldați cari să lupte la înaintarea culturală a poporului nostru. Căci din lupta care o purtăm, de când lanțurile iobăgiei au fost sfîrmate, două învățări putem trage: una: că spre înaintarea noastră, nu avem să așteptăm ajutor dela nimeni, ci noi frați de un sânge să punem înmînă la umăr întruparea dorului nostru! ea! a doua: că toate lucrările noastre trebuie să fie sprinținute de massa poporului, de țărani nostri...

Nădăjind că semnăta aruncată azi aci, va aduce roadele sale bune, declară adunarea de deschisă.

Frumoasa vorbire a fost primită cu întreite urări de «trăiască».

Dl preot Dumitru Iancu, din loc salută în numele poporului din Turdaș și Pricaz, cu «Bine ați venit între noi», asigurând că «cuvântul e puternic, dar' mai puternică e faptă» și făgăduind că vor dovedi în viitor, că au înțeles «cuvântul puternic» din vorbirea de deschidere a dlui director.

A urmat cetirea dării de seamă a comitetului despre lucrarea despărțimentului în decursul anului trecut.

Actuarul L. Bercian, cetește raportul, arătând că a acesta anul al 7-lea dela întemeierea Despărțimentului. Scoatem la iveau următoare date prețioase: Despărțimentul își înținde activitatea să peste 73 com. cu 53578 locuitori. Comitetul a adunat în 7 ani 1734 fl. 35 cr., din cari a împărțit stipendii și cărți folositore de 414 fl. 35 cr., iar' 1320 fl. 'i-a trimis comitetului central.

De față sunt împărtășiți cu stipendii dela acest despu. Ioan Balomir din Balomir, ucenic

de covrigar, Ioan Stîrcu și Ioan Popa din Orăștie, ucenici de faur, fiecare cu câte 25 fl.

Membrii ai «Asociațunei» sunt acești desp. 373 anume: 5 fundatori, 8 pe viață, 49 ordinari și 311 ajutători, „un număr prea mic, zice raportorul, față de suma locuitorilor de pe cuprinsul acestui despărțiment!“

Să aleg 2 comisiuni: una pentru cercetarea raportului general al comitetului, ear' alta pentru înscrierea de membri noi. Până comisiile vor lucra, dl director al desp., pune la rînd cetirea disertației „Veacul nostru“ de dl învățător I. Dan. Lucrarea dlui Dan care înseamnă la îmbrățișarea școală și a meserilor, a fost ascultată cu luare aminte de poporul adunat și autorul răsplătit la sfîrșit cu aclamație de «trăiască».

Că și altădată, și acum comitetul a împărțit între poporul de față peste 200 de cărți folositore; precum «Trifoiul», «Comasarea», «Imbrățișări negoțul» și altele.

La concursul publicat, pentru oferirea lor 2 premii de câte 5 fl. pentru cea mai bună colecție de poesii populare locale, din comuna Turdaș și Pricaz, directorul despărțimentului aduce la cunoștință adunării că au intrat la comitet 3 colecții și anume: 1 din Pricaz, colectant: I. Dan învățător, 2 din Turdaș, colectant: Petru Lulu, teolog, și junclu Antoniu Roșu, și propune că tutrei să fie premiați, anume Dan cu 4 fl. și ceialaltă doi cu câte 3 fl. Să primește.

Delegați pentru adunarea generală a «Asociației» la Beiuș să alegă d-nii Dr. St. Erdélyi și Dr. R. Dobo.

Venite bănești.

Intre împregiurările economice de azi, când anul rău a adus poporul întărită strimtoare mai mari ca alte dați, nu ne putem, într'adveř, aștepta la prea mari jertfe din partea bietului popor pentru scopuri, pe cari altfel poate din toată inimă le-ar sprințini cu dinarul seu. Ear' așa fiind trebuie să fim mulțumiți și cu căt să putut aduna spre scopul «Asociației», de astădată, dela publicul nostru.

Venind anume la ordinea zilei raportul comisiei pentru încassarea de taxe, raportorul ei, dl preot Adam, face cunoscut, că din priilegiul adunării dela Turdaș, în mai multe comune aparținătoare despărțimentului sau adunat oare-cari sumule de bani ce s'au trimis aici ca ajutor Asociației.

Să anume:

Din Turdaș s'au adunat: 41 fl. 45 cr., din Pricaz: 13 fl. 20 cr., din Bobâlna: 4 fl. 50 cr., din Balșa: 5 fl. 15, din Râmos: 22 fl., și acum să mai adunat încă 12 fl. 60 cr., la oală 98 fl. 80 cr.

Pe lângă acestea încă 100 fl. dela dl Ioan Mihail mare proprietar în Orăștie, carele din membru pe viață, să a facut acum membru fundator.

Adunarea ia cu bucurie la cunoștință. Suma din taxele dela membri ordinari să va trimite comitetului central la Sibiu, ear' restul la cassa despărțimentului.

Pentru ținerea adunării în anul viitor să alege comuna Bozeș.

Urmează la rînd alegerea unui director și alor 6 membri ordinari și 3 suplenți în comitetul despărțimentului, pe un nou period de 3 ani.

La propunerea membrului I. Vaidean să alegă prin aclamație: dl Dr. Ioan Mihu ca director, ear' ca membrii d-nii: Ioan Mihail, N. Vlad, Dr. A. Munțan, Dr. S. Moldovan, A. P. Barcian, Vasile Domșa, L. Bercian, Dr. R. Dobo și Io

REGELE CAROL LA PESTA!

Primirea Măestății Sale.

Impregiurări politice fără îndoială de mare însemnatate, au împins România spre apropiere de Austro-Ungaria. Indată după răsboiu din 1877, când ea s'a întărit în făgăduințele rușilor, bărbații de stat ai României și-au zis: alt unde avem să ne căutăm pe viitor aliații! Si au pregătit întovărișirea cu puterile triplei alianțe. Puterile triplei, în deosebi Austro-Ungaria, au primit cu bucurie acest plan, căci de mare folos le e lor să ţie pe România la hotările răsăritene, pe partea lor, și mare le ar fi primejdia și neliniștea de ar ști-o contra lor! Visita M. S. Impăratului nostru la București, era o recunoaștere în fața lumii a prețului mare ce alipise României către Monarchia noastră, îl are!

Primit cu strălucire în capitala română și în țara întreagă, M. S. Impăratul a dorit ca tot cu astă strălucire să primească pe Regele Carol acum, când a fost să-i întoarcă, oarecum tot oficios, visita. Pentru aceea a hotărât ca întocmai cu aceeași strălucire să-l primească pe Regele micii României, ca și pe Impăratul puternicei Germaniei! La tot cazul foarte onorator pentru Regele Carol!

Si așa s'a și întărit: După plecarea Impăratului Germaniei, întreagă podoaba orașului Budapesta, a rămas neatinsă, cum fusese la primirea aceluia, și numai s'au luat steagurile nemțești, punându-se în locul lor steaguri românești, roșu-galben-vînăt, și în locul emblemelor nemțești, altele românești, și s'a renoit ce să stricase de vremel Chiar și drumul prin oraș, vederea orașului, locuința, cercetarea operei, muzeelor, etc., a rămas tot același, pe unde a fost și ce a fost aretat Impăratul Germaniei.

Când Marti, în 28, la orele 2 d. a. a sosit Regele Carol cu Regina Elisaveta, il așteptau la gară M. S. Impăratul Rege Francisc Iosif încungurat de toți ministri unguri, de sfetnicii sei înalti din Viena, de căpetenile militare, corpul diplomatic, etc. și o lume uriaș! Români din Pesta erau toți la gară, și la ivirea M. S. Regelui și Reginei, l-au întâmpinat cu puternice „trăsătură”, ceea-ce i-a atins pe suveranii români foarte plăcut, căc senini și zimbitori s'au intors în partea de unde venea aclamarea, multumind prin mici complimente. Ear' marea multime maghiară a erupt, firește, în «éljen»-uri.

O companie de onoare, din Regimentul 6, ce poartă numele Regelui Carol, era de față și căpitanul ei a dat raport militar Regelui.

Dela gară Regele Carol a mers în trăsură deschisă cu M. S. Impărat.

Tot drumul prin oraș le-a fost o nesfîrșită ovăzunel Public uriaș, și ferestrele pline de dame, cari făsfăiau năframe albe spre înaltii oaspeți, îndeosebi spre sârbătorita Regină poetă Carmen Sylva!

Toată forma din afară a fost strălucită, dar' năcasul Ungurilor, că M. S. Regele român nu le-a resplătit aceste parade, că Impăratul german, prin vr'un toast de student, nici prin complimente risipite, căc Regele Carol, în cât a stat, pe unde a umblat, s'a aretat foarte cumpănit la cuvînt, și și în vorbirile ce-a ținut, a scos la iveală numai trebuința bunei vecinătăți și pretinții între state, între statul Austro-Ungar și cel român.

Ear' vorbirea și-a încheiat cu cuvintele: „Cerul să Vă păzesc. Măstăță, și să Vă dea încă mulți ani de domnie spre fericierea și pacea popoarelor Voastre credincioase...”

Ungurii par că să așteptau să iee și Regele român cădalină lui Wilhelm să-i tămaeze căt de căt, că așa infocat scriau la adresa lui naîntea de-a sosi, dar' după petrecerea lui întăreșteaptă între ei, s'au potolit de-odată, ca un foc de pae, și dea a doua zi, sunt foarte stămpărați earăși.

Să plecăm capetele?

Noi Români din țările coroanei ungare, a trebuit să trecem acum de vre-o două săptămâni prin stări sufletești, cari au fost în stare să ne zgudue teribil liniștea, ba doar chiar și credința în viitorul bun al vieții noastre naționale în aceste părți.

Deja faptul că M. S. Impăratul nostru a primit pe Impăratul Germaniei în Pesta și nu în Viena, să luă ca o recunoaștere a însemnatății Ungurilor, ca o ridicare a lor mai presus și de Nemții din Austria chiar și de toți! Atât era deja prea mult, că acești îngâmăfați să-i iasă din piele, și să vorbească pe viitor cu noi nemaghiarii și mai de-a călare! Ear' vorbirea Impăratului nemțesc în castelul de Buda, s'a luat apoi ca o curată

„carta bianca” dată Ungurilor, de a dispune după bunul lor plac de noi popoarele nemaghiare și de viețile noastre!

Vine apoi pe de-asupra — *Vizita Regelui României, tot la Pesta!* Aci să întoarcă M. S. Impăratul nostru visita ce M. Sa i-o făcuse la București.

Foile maghiare i-au dat nașvală în templării tâlmăcindu-o și răstălmăcindu-o în felul lor, — *contra noastră!* Eată, zic ele, o lecție bună ce le-o dă Valahilor neastămpărați ardeleni însuși Regele României! Acești agitatori au fugit la Viena să se plângă „*Impăratul*” Austriei contra noastră, ear' Regele român le arată unde au să-i caute ei pe capul lor încoronat: în Pesta, astă este reședința «Regelui» terii noastre!

Să, zic ele mai departe, visita aceasta este o dovadă că România are lipsă de sprințul Impăratiei noastre, fiindcă și ea ca și noi, de același dușman comun este amenințată. Să alipește dară la noi și are să meargă cu noi mâna în mâna, ear' «agitatorilor» valachi dela noi, li să smulge prin astă terenul de sub picioare, și n'o să mai poată nădejdui nimic dela România!.

Cam acesta e tonul pe care ele scriu și legăname în această nădejde, ele și cântau imnuri de laudă la adresa Regelui Carol, pentru venirea la Budapesta. Să spună că, precum pe Impăratul Germaniei l'a însoțit ministrul seu de externe, ear' pe M. S. Impăratul nostru al seu, așa și pe Regele Carol il va însoții al seu ministrul de externe al terii și apoi cu ministri Impăratiei noastre și cu Domnitorii la olaltă, va să fie în Pesta mare sfat politic. Să vor ținea în vedere numai trebuințele mari ale statelor, ear' peste socotințe de „inimă”, de dragoste de frate cătră frate, o să se treacă cu rețeala diplomatică, așa cerând «impregiurările».

Noi care purtăm grijă luptei noastre pentru viață națională, aveam, în mijlocul acestor cântece și arătări, zguduiri sufletești și stringeri de inimă, nu neînsemnate.

Dar' D-zul în care nădejduim că e ocrotitor al dreptății mai presus și de... capetele încoronate, nu ne-a lăsat mult să desnădejduim! Cursul faptelor ne încâlzește ear' inima!

Prevîstirea Ungurilor, dată ca fapt, că să va încheia un fel de contract peste capetele și trupurile noastre, în urma căruia nici o nădejde de nici un sprinț noi dela România să nu mai putem aștepta, — să a devenit deja chiar prin această vizită ca o dorință numai a lor, dar' nici decât ca un lucru la care să fie în stare să dejosă frații nostri din România liberă!

Visita la Budapesta a fost o siluare a cercurilor politice din monarchia noastră, dar' pentru cercurile politice românești, ea e atât de puțin sănge din sângele lor și dorință din dorințele lor, încât ministrul român de externe, dl. Dimitrie A. Sturdza, nici nu a venit să însoțească pe Regele seu în visita politică dela Pesta!

Ear' toate din România, cari au fost poftite anume de cătră ziaristii unguri din Pesta, să vie că dau pentru trimisii lor bilet liber pe toate drumurile de fer, și-i vor primi și găzdui că să poate de bine, — au respins toate invitarea ungurească! (Singur două foi jidovești din București au primit).

Că visita a fost forțată să se facă la Pesta e atât de puțin plăcut în România, că nici chiar foile guvernamentale nu se ocupă aproape de loc de ea, ci tac ori o pomenesc pe scurt de tot ca pe un lucru de care nu te poti teme să scăpa, ear' cele neatîrnătoare, ale opoziției, și arată vădit neplăcerea lor.

Ear' fulzia și lăudăroșia foilor ungurești, care a răsunat și la București, a avut și o urmare bună pentru noi: a trezit indignarea generală a fraților

de dincolo, și ei să pun de nou în mișcare spre a și-o arăta și pentru a ne insufla nouă încredere, ca să nu ne perdem credința nici în noi, nici în viitorul nostru, nici în sprințul dela frații nostri! Chiar pe măne, Dumineca în 3 Octombrie, e conchemată la București o mare adunare în chestia națională! Profesorul universitar Vladescu e în fruntea comitetului, și prin adunare au de scop să arete simpatia României neoficială pentru noi Români de sub stăpânirea nouă dușmană de aici, și povoii de maghiarișare, ce nu mai voește să inceteze.

Tinându-le toate acestea înaintea ochilor, n'avem noi Români cuvințe de a socoti visita Regelui Carol la Budapesta așa cum Ungurii o tâlmăcesc, ca un fel de îndrumare a noastră să ne dăm după vînt, să ne plecăm lor! Nici vorbă! Visita își va fi având ea rostul seu politic. România oficială, mesele verzi, pot să se apropie, ba să-i dea chiar și mânila cu Ungurii, noi, și cu noi marea obste de frați însă, pe care îi dor durerile noastre, vom rămânea tot așa de străini și îndărjiți în apărarea noastră națională față de Unguri, cum până aci am fost, cătă vreme nu vom vedea făcându-se cel puțin începuturi de recunoaștere a drepturilor noastre, și de împlinire a dreptelor noastre cereri naționale!

cercurile cărora vine în desbatere vre-o afacere oare-care, spre a-și face datorință de a apăra, pre căt le stă în putință.

Cununii. Dumineca viitoare, în 28 Septembrie v. (10 Octombrie), dl Ioan Moța își va serba cununa cu d-soara Maria Damian în biserică gr.-or. română din Orăștie.

— *Di Solomon Oana își sărbătorește în 10 Octombrie n. cununa cu d-soara Ludovica Filimon* în biserică gr.-or. din Raportul-mic. Dorim fericire tinerilor părechi.

Expoziția de lucruri de mână femeiești, arangată la Turda din prilegiul adunării Despărțimenterii Asociației, a reușit peste așteptare de bine. Lucruri destul de frumoase și multe. S'au împărtit premii. Din lipsa de spațiu, dăm raport mai pe larg în numărul viitor.

Urmările scumpirii bucătelor să resimt puternic și de cătră neguțătorii cei mari. Pe piața Parisului ele au tras după sine o criză mare, în urma căreia patru case de grâne au bancrotat până acum!

Moarte. Alexandru Roman, bătrân profesor de l. și lit. română la universitatea din Budapesta, a incetat din viață Luni, în 27 Sept. în Sebeșul-săsesc. A fost înmormântat Mercuri cu o pompă deosebită. Era de 71 de ani. Răposul are o viață bogată în sapte frumoase naționale. A dus vreme îndelungată o înflăcărăță luptă națională ca deputat dietal și redactor la „Federatiunea” ce apără în Pesta. A zăcut și în temniță pentru aceasta. Perdem în el un model de bărbat român.

— Joi, în 30 Sept. n. a incetat din viață văduva d-nă Maria Suciu născ. Susman, în Sălașul-de-sus (lăngă Hateg), fiind în vîrstă de 50 de ani, după o vîdutie de 23 de ani. S'au înmormântat azi, Sâmbătă în 2 Oct. n. — Fie-le țărina ușoară!

Vîrsatul. In o parte a orașului Orăștie, grasează din săptămâna de față, bubatul între copii. S'au îmbolnavit vre-o 6 băieți, dintre cari unul a murit.

Ingropăți de vîlă. O întămplare înfrățoare a avut loc în 24 I. c. la Cluj. Mai mulți lucrători lucrau la pivniță societății „Pințe egylet” de acolo. Pivniță e lungă cam de 60 metri și foarte largă. După ce gătaseră boltitura, cățiva lucrători au început a umplea cu pământ din afară, deasupra boltii, ear' alii lucrau în lăuntru în pivniță. Deodată boltă pivniței s'a surpat și a îngropat pe toți cății lucrau întrânsa! Cei de de-asupra au căzut și ei cu boltă și s'au schilăvit de moarte. Intre acestia au fost și pălerul, care a murit după 2 ore. Intre cei nonorociți era o familie de 4 membri, dintre cari mama și un băiat mare au fost omorâți unul lângă altul, ear' tata cu fetița mai mică au rămas. O mulțime de famili sunt nonorocite, murind capii lor. Pivniță s'a zidit prin anteprenorul Czakó fară îngăduință prescrisă, ceea-ce va trage o grea pedeapsă asupra lui.

„Liberalism” la culme în Deva! Luni și Marti, în săptămâna asta, s'a dat în Deva o probă de „liberalism” maghiar, că să-i cauți părechea! Episcopul catolic Majláth dela Alba-Iulia, era să sosească Marti după miazii dinspre Ilia, pentru ungerea canonica cu sf. mir, a alor vre-o 300 de copii și copile ajunse la vîrsta de-a fi împărtășiti. Catolicii din Deva îi pregăteau primire mare. Îi ridicașeră în piață o poartă de triumf. Dar' fispanul nu era acasă. Venind Luni și astăndea de pregătiri, iute și-a adunat sfetnicii și a luat o ciudată hotărîre: să nu să îngăduie nici unui oficiu a lăua parte la primirea episcopalului catolic, ba și poarta de triumf să se dărime din piață! Vîcîspanul a dat poruncă, ear' bărdășii s'au pus iute pe desfacerea portii, dând jos toate podoabele și dărîmendu-o de tot, ca și cum nici n'ar fi fost!

Si știi, mă rog, de ce această batjocură cu un cap al unei biserici? Pentru că episcopul a dat o pastorală în care zbuciuie legile cele păgâne bisericesti, și a alungat din slujba pe profesorul necredincios dela Brașov, ear' Maria-sa fispanul nostru zice, că el nu poate îngădui primire unui episcop care nu să închină și el ideilor păgâne a guvernului în simbria căruia sta el, fispanul!

Curat rușinea veacului!

Revoluție în Croația. «Regulări» economice și politice ungurești, au împins stările de lucruri în Croația până la revoluție! S'a inceput segregarea pământurilor, cu privilegiul căruia nedreptățiri peste nedreptășiri pe capul bietului popor, dar' mai ales faptul că pe bisericile și pe școalile croate s'au atînat steaguri ungurești, — au scos poporul din răbdare, că a pus mâna pe armă și în trei comitate a isbucnit curată revoluție! S'au

NOUTĂȚI

Nu s'au aretat! In întoarcerea lor dela Pesta spre casă, părechea regală română a trecut pe linia Cluj — Predeal, Joi dimineață. Unguri din Cluj au făcut apel la public să iase la gară de dimineață cu mii de să-l primească cu „éljen”-uri, în credință că Maestățile lor se vor arăta și le-or mulțumi, ear' ei vor lăua-o ca semn de „dragoste” și agă contra Românilor... Au și eșit. Când trenul regal a intrat în gară, mii de éljen-uri l'au întâmpinat, — dar' la fereastră cupeului: perdelele trase și nimeni nu să arătă! Alt rând de „éljen”-uri! Ear' nimic! Încă odată: tot nimic, ci ca să nu creă că dorm, au miscat niște perdeaua de să'u uitat ce comedie e, dar' iute au lăsat-o ear' jos la vederea „patrioților”... Si a stat trenul un sfert de ciasaci, și „patrioții” n'au putut demonstra pentru Regele român și prin el contra Românilor!..

Congregatia de toamnă a comitatului Hunedoarei, e conchemată la Deva pe ziua de 14 Octombrie n., la orele 9 a. m. Sunt puse la ordinea zilei peste 60 de obiecte, între care multe de interes însemnat mai ales pentru unele comune din comitat. Membri români sunt rugați a participa în număr mai însemnat, cu deosebire aceia din

înțemplat încăierări săngeroase, mai ales în orașul Sjenicak, unde au căzut mai multe jertfe. Între alii directorul cărților funduare, Cojanovics, a fost ucis de popor. Purtarea gendarmilor înăspriște numai raporturile. Fispanii dispun adunatea tuturor armelor dela oameni.

In fața acestor stări, locotenitorul banului, Krajcsovics, a proclamat pentru cele trei comitate «Standrecht»-tul, în urma căruia toți cei ce se fac părăși la atâtă de felul arătat, vor fi osândiți la moarte.

Convocare.

Reuniunea învățătorilor români gr.-or. din districtul Devei, al archiepiscopiei transilvane, își va ține adunarea generală la 28 Septembrie st. v. a. c. și zilele următoare în sala școalei noastre din orașul Deva cu următoarea programă:

1. După serviciul divin deschiderea ședinței.
2. Constatarea prezenților.
3. Raportul comitetului central, al cassierului și al bibliotecarului.
4. Alegerea comisiunelor revizătoare și de controlare.
5. Cetarea disertațiunilor ce au a să insinuă până cu 24 de ore înainte de deschiderea adunării generale.
6. Prelegeri practice după programul ce să va statorii, conform insinuărilor, în ședința proximă a comitetului central.
7. Raportul comisiunilor.
8. Staverirea bugetului pentru anul viitor.
9. Propuneri.
10. Dispoziții pentru verificarea protocolului.

La aceasta adunare sunt invitați toți membrii acestei reuniuni precum și toți amicii și binevoitorii causei școlare.

Toți membrii cari vor să participe la adunarea generală sunt poțiți a să insinuă la dl învățător Toma Roșu în Deva, pentru încuștirare.

Din ședința comitetului central a reuniunei învățătorilor români gr.-or. din districtul Devei ținută.

Deva la 16/28 August, 1897.

Nicolae Sânzian, Nicolae Păcurar,
președinte. secretar.

AMICITIE — DISTRACȚIE

Sfârșitoarei... — He, he, soiioră, nu e așa precum crezi mă despăgubesc de la „moară”. Lumea-i rea! Si-apoi cine le să poate astupă gura la toți și... toate. „Nu-ți face moară în cap”. Ce rea mai ești! Ti-e ușor mătale, care atăță ai „măcinat” până ce s-o „tocit” chiar și „moara”, să-mi dai acum mie lectii. Dar venindu-mi, vezi, rândul să „bag pe moară” scusă surată dragă, dacă nu dă ascultare sfătuilor tale. Că mi-a luat morarul multă vamă, nu-i ba u în schimb mă mangău că am măcinat acolo unde mi-a fost drag, și nu am alegat pe la „mori de vînt”.

FEL DE FEL

Pessimist.

— Tată, de ce petrec oamenii totdeauna pe oaspeți până la usă?

— Ca să se încredințeze de să duc întrădevăr ori nu?

Mirele crutător. La gară:

— Unde-ți petrec mireasa, frate doctore?

— La Marienbad pe vre-o căteva săptămâni.

— Ce, vrei să slăbească?

— Da, știi, pentru ca în călătoria de nună să pot duce cu mine ca bagajiu ușor...

POSTA REDACȚIEI.

D-lui I. M. în Rîșculița. Primul din greșală 2 exemplare, dar solvită e numai până la finea anului curent. În Ian. și Iuliu ati trimis tot căte 1 fl. 50 cr.

D-lui I. M. în Petroșeni. Pe anul de față, până la fine, restea 2 fl. 50 cr. Dela numărul viitor va veni pe adresa schimbător.

D-lui E. C. în Bl. Vi să trimite.

D-lui V. T. în S. Să trimite pentru reuniune.

Dascălul Cacavela.

In vremea fanarioților fiecare domă aducea din Fanar cu sine mai mulți oameni deștepti și învățători. Intre aceștia se afla și Cacavela, care însă avea și darul beției, dar, de altfel în meseria lui a ajuns vestit și era un orator de frunte.

Intr-un an, în ajunul sărbătoarei sfintei Treimi, Cacavela fu chemat de egumenul de la Radu-Vodă și însărcinat să ție o cuvântare a două zi, când venea Domnul țerei la biserică.

Cacavela spuse că ține cu placere, dar să-i dea trei clondire cu vin bun ca să-i poată pregăti cuvântarea, căci altfel nu poate.

Igumenul, căruia îi era să nu se îmbete prea rău, să fie turlac a două zi și să-i facă vre-un pocinog față de Vodă, l-a închis frumos în mănăstire și i-a dat și vin, dar numai două clondire, judecând că îi era prea de ajuns.

A două zi vine Vodă, îl primește igumenul și călugării cum pot mai bine, intră în biserică și, după slujbă, vine vremea să-i înceapă Cacavela cuvântarea.

Si o începe — ce e drept — în chipul cel mai desăvîrșit.

Vorbește el de însemnatatea sârbătorii sf. Treimi, vorbește de Tatăl, vorbește și de Fiul și după aceea se încină în fața lui Vodă și să dă jos din amvon.

De sfântul Duh nu domeni nimic.

Igumenul se făcuse galbin la față.

Vodă chemă pa Cacavela și îl întrebă:

— Bine, dascăle, dar de sfântul Duh nu pomeniști nimic?

— Să mă ferți, Măria Ta, sf. sa părintele igumen e de vină, răspunse Cacavela; i-am cerut căte un clondir pentru fiecare și i-mă dat pentru Tatăl și Fiul, dar pentru sfântul Duh n-a vrut să-mi dea...

Radu Prelea.

Vacanțele școlarilor dela școalele poporale străine.

Ministrul de culte și instrucție a trimis inspectoratelor școlare reg. din toate comitatele o ordinăție cu privire la sârbătorile de peste an, cari sunt a se ține ca zile de vacanță pentru elevii gr.-or. români și sârbi cari cercetează vre-o școală de stat sau comună, instiție inspectoarele școlare, că în sârbătorile înșirute mai jos după calendarul vechi, elevii gr.-or. români și sârbi, cari cercetează vre-o școală de stat sau comună, pentru a-și putea împlini dorințele lor religioase, nu sunt de obligați la cercetarea școalei.

Ordinația sună:

In urma pertractărilor avute cu Patriarchul gr.-or. sârbesc și cu Metropolitul gr.-or. român, cu privire la acele sârbători, cari au a să privi ca zile de vacanță pentru elevii gr.-or. români și sârbi cari cercetează vre-o școală de stat sau comună, instiție inspectoarele școlare, că în sârbătorile înșirute mai jos după calendarul vechi, elevii gr.-or. români și sârbi, cari cercetează vre-o școală de stat sau comună, pentru a-și putea împlini dorințele lor religioase, nu sunt de obligați la cercetarea școalei.

Elevii gr.-or. români, cari cercetează vre-o școală de stat sau comună, se sloboz dela cercetarea prelegerilor în următoarele zile de sârbători:

I. Acolo unde confesiunea gr.-or. are biserică: In 1 Ianuarie: Anul nou, Crăciunul; — In 6 Ianuarie: Botezul D-lui; — In 2 Februarie: Întâmpinarea D-lui; — In 25 Martie: Bunăvestire; — In 29 Iunie: s. s. Petru și Pavel; — In 8 Septembrie: Nașterea Preacuratei Fecioare; — In 21 Noembrie: Intrarea în biserică; — In 25 Decembrie: Ziu întâie de Crăciun; — In 26 Decembrie: Zina a doua de Crăciun. Mai de parte în Vinerea patimilor; în Lunia Paștilor; — Înălțarea D-lui; — Lunia Rusaliilor și în ziua hramului bisericii locale.

II. Acolo unde confesiunea gr.-or. nu are biserică, dintre cele mai de sus să vorține:

Cele două zile de Crăciun; Botezul D-lui; Lunia Paștilor; Înălțarea D-lui și Lunia Rusaliilor.

Să însamnă că sârbătorile sunt statorite după calendarul vechi.

Ea' pentru elevii sârbi: Ziua anului nou; Ziua Botezului D-lui; ziua ss. P. ucișă în Sinai; ziua întâmpinării D-lui; ziua Bunăvestirii; ziua Nașterii sf. Ioan Botezătorul; ziua apostol Petru și Pavel; ziua Nașterei Preacuratei fecioare; ziua întrării în biserică; zir sf. Nicolae; ziua întâi de Crăciun; ziua a doua de Crăciun; Vinerea patimilor; A doua zi de Paști; ziua Înălțării D-lui și Lunia Rusaliilor.

Accea, cari serbează vre-un sfânt ca patron al casei (familiei), spre a putea lua parte la servicii dumnezeesce în ziua acelui sfânt încă să lasă dela cercetarea prelegerilor.

Aceste rânduri intră numai decât în viitor.

Budapest, 11 August 1897.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

Să caută un scriitor
în cancelarie advocațială.

Un tiner român poate afla dela 16 Octombrie n. a. c. aplicare ca scriitor în cancelaria advocațială a subscrисului.

Dr. Vasile Fodor,
(262) 2-2 advocate în Abrud.

Sz. 478—1897 (265) 1—2
árv.

Arveresi hirdetmény.

Alulirt városi árvaszék erennel közírré teszi, miszerint Pap Roma, kiskorú Pap Brutus és kiskorú Pap Coriolan tulajdonát képező a szászvárosi 218 számú tjkben A + 1 rsz. 537 1/2. 537 1/2. 538. hrszámok alatt foglalt (malom utca) 8000 frt becsértékkel biró házastelek; továbbá a tagositás utáni 2519 hrsz. alatt foglalt 325 1/2-ös területű 86 frt becsértékkel szöllő, a 4541 hrszámú Alunasze dülöben fekvő 10

hold 1190 1/2-ös területű 1760 frt becsértékkel szántó, a 4693. 4694. hrszámú Cseh hegylöben fekvő 8 hold 617 1/2-ös területű 2500 frt becsértékkel rét, a 2185 és 2187 hrszámú, nagy és mészáros hegylöben fekvő 9 hold 1367 1/2-ös területű 800 frt becsértékkel rét; a 2318 hrszámú ugyanott fekvő 1168 1/2-ös területű 180 frt becsértékkel, a 2380. 2381 hrszámú szintén ott fekvő 275 1/2-ös területű 20 frt becsértékkel és 2386 és 2387 hrszámú ugyanott fekvő 1215 1/2-ös területű 70 frt becsértékkel gyümölcsösük a folyo évi október hó 18-án, továbbá a szászvárosi 228 számú tjkben A + 1 rsz. 561. 562 hrszámok alatt foglalt (országuton fekvő) 6000 frt becsértékkel, valamint a szászvárosi 170 számú tjkben A + 6 rsz. 374 1/2. 375 hrsz. alatt foglalt 10.000 frt becsértékkel házasbeltek alulir árvaszék hivatalos helyiségeben 1897. évi október hó 19-én délelőtti 9 orakor tartandó nyilvános önkéntes árvérésen fognak elárvereztetni, megjegyeztetvén hogy ezen ingatlanok becsáron alól nem fognak eladatni. A további feltételek az alulir városi árvaszéknek a hivatalos orák alatt bárki által közelebbről betehinthetik.

A városi árvaszék.

Szászvároson, 1897 évi szeptember hó 28-án.

Acker, elnök. Mureșian, főjegyző.

„FAGETANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII SOCIETATE PE ACTIUNI

în Facset (Banat)

acordă după depuneră spre fructificare de ori-ce sumă

6% interese

la an, solvind institutul contribuționarea după interesele capitalisate și ridicate.

Depuneră și ridicări se pot efectua și prin pestă.

(184) 12—12

Directiunea.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACTII IN ORĘSTIE

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneră: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(196) 19-

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneră, dela particulari cu 5 și cu 5 1/2, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
- 5) arendează și exarendează realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijloacește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

La institut se mai află 500 actii proprii, puse în vindecă conform Prospectului staverit de Directiunea institutului sub Nr. 68/1897.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în bioul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Oręstie, în Iunie 1897.

Directiunea.